

KOMÜNİZMİN İHTİLÂL PROVASI

(15-16 HAZİRAN)

ÜLKÜCÜ İŞÇİLER BİRLİĞİ
YAYINLARI - 1

ÜLKÜCÜ İŞÇİLER BİRLİĞİ

Yayınları — 1

KOMÜNİZMİN

İHTİLÂL PROVASI

(15 - 16 Haziran)

03 SA 7500 (9)

Ayyıldız Matbaası A. Ş. — Ankara, 1971

G İ R İ Ő

1970 Haziran ayının 15. 16. ve 17 inci günlerinde İstanbul'da Türkiye'nin istikbali için hayati önemi haiz olaylar oldu. Türk işçisinin "Haklarını korumak" gerekçesiyle Komünizmin beynelmilel ihtilâl tekniğine göre yetiştirilmiş kışkırtıcılar, saf işçileri yalan haberlerle kandırarak sokağa dökmüşlerdi.

Türk Sendikacılığını anarşizmin kucacağına düşmekten kurtarmak ve Türk İşçilerinin gücünü onun yegâne temsilcisi olan TÜRK — İŞ'in bayrağı altında toplamak ve Türk işçi hareketleri büyük Türk Milletinden kopmuş bir sınıf durumuna düşürmemek için düşünülen bazı tedbirlerle 274 sayılı kanunu tadil etmek isteyen Türk İş'in bu Milliyetçi davranışından dolayı açıktan açığa İstanbul'da bir İhtilâl tertibine girişen Komünistlerin hedefi kitleleri önce şaşirtmak ve sonrada Türkiye'yi Firavunların kölelik rejimini gölgede bırakan Kızıl diktanın peğeleri arasına düşürmekti.

16 Haziran olayları yarım asırdan beri İşçi ile Köylüsü ile aydını, askeri, memuru ile bütün Türk Milletini Moskof esaretine ikram etmek isteyen yerli Sovyetlerin hazırlamak istedikleri zincirin halkalarından biri idi.

Türkiye'de Komünist İhtilâlinin 16 Haziran olaylarından beklediklerini daha iyi anlayabilmek için Türk İşçi hareketinin canlandığı son on yıla bir göz atmak kâfidir.

Allahsız bir din olan Komünizm Marks, Engels Lenin, Stalin ve Mao gibi peygamberleri, Manifesto ve Kapital gibi kitapları, ahmakça doğmaları olan eski pörsümü, geri ve karanlık bir eşkiyalık mezhebidir. Çok defa menfaatleri ve ahmaklıkları yüzünden bu inanışa hizmet etmek için sahneye çıkanların bütün gayesi, Marks'ın bundan 120 yıl kadar önce söylediklerini tatbik etmektir.

Oysa Komünist Manifestosunun neşredildiği 1848 yılında bu güne kadar Komünist mezhebini kuranların hiç bir kehaneti gerçekleşmemiş ve komünizmin koca yalanların ipi ucunda tutunan aldatıcı bir balon olduğu anlaşılmıştır. Dünya'daki iktisadî, sosyal, siyasî ve ilmî inkişafın düşüncelerine göre gelişmediğini ve gelişmeyeceğini anlayan Komünistler, zorlamalarla, eşkiyalık yolları ile, propaganda ve yalanla şartları zorlayıp kendi düşüncelerine uydurmaya çalışmışlardır. Akıl almaz bu gericilik ve taasubun en ilgi çekici misallerinden biri, bütün ana hatları ile son geçtiğimiz on yıl içinde Türkiye'miz de görülmüştür.

1961 yılında kabul edilen yeni Anayasamız ve 1963 yılında Parlâmentodan çıkan 274 ve 275 sayılı Sendikacılık, Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt kanunlarının Türk İşçisine sağladığı hakları bir fırsat kabul eden Moskofların ücretli usakları bu yeni hakları Moskova'da merkezî bulunan Rus İmparatorluğunun siyasî emellerinin çizgisi üzerinden değerlendirmeyi ihmal etmemişlerdir.

Önce kaleyi içten fethetme metodunu denemiş başta TÜRK — İŞ olarak belli başlı Sendikaların yönetici saflarına sızmış, eğitim, araştırma, hukuk, basın gibi servisleri kendi elemanları ile doldurmuşlardır.

Kısa zamanda akılsız ve mantıksız bir sol edebiyatı ile Milliyetçi Türk İşçisini şartlandırma faaliyetine girişen Komünistler Millet, Tarih, Din, Kültür gibi Millî ve manevî varlığımızın temel taşlarını uçurup, Türk İşçi teşkilâtlarını tasarladıkları Kızıl İhtilâlde maşa olarak kullanmak gayesi ile çalışmışlardır.

Fakat tarih bir kere daha Komünizmin felsefesini yalanlamıştır. O kadar kesif bir sol propaganda-sını tesirinde bırakılan Türk İşçisi, Komünizme ayak uyduracağına, Millî hislerinden dolayı galeyana gelmiş ve düşmanın satılmış uğaklarının hiyanetine karşı bütün gücüyle direnmıştır. Komünizmin propagandasını yapan seminer hocaları yuhalanmış, Türk İş ve diğer Sendikaların merkezlerinde yuhalanan Komünist eğitimci, araştırmacı, gazeteci ve hukukçuların büyük bir kısmı kulaklarından tutuldukları gibi sokağa atılmışlardır.

Gerçeğin bu yüzüyle 1967 yılında karşı karşıya gelen Komünistler Milliyetçi-Toplumcu gücün içinde kandırdıkları ahmaklarında uyanacağını görünce, Türk — İş'i TİP'in kontrolüne almanın imkânsızlığını bir daha görmüşlerdir. Bunun için 1969 yılında Paşabahçede yapılan kanunsuz grevin karşısında Türk İş'in takındığı tutumu bahane ederek Türk - İş'ten ayrıklı kandırdıkları bir kaç sefil, ahmak ve mideci ile Türk — İş'in karşısında DİSK'i kurmuşlardır.

Milliyetçi İşçi Kardeşim!

İşte yurt dışındaki Türkiye gizli Komünist partisinin yurt içindeki temsilcisi olan TİP'in emri ve eliyle kurulan DİSK, Sovyet emellerinin Türk işçi kesimindeki temsilciliği görevini üzerine almış ve her fırsatta hiç bir gücün köstekliyemeyeceği Türk İş'in

Milliyetçi toplumcu yolunda yürüten Türk işçisine her fırsatta ihanet etmiştir.

Adı ve mesleği ne olursa olsun Türkiye Cumhuriyeti Devletini yıkmak, Türk Milliyetçiliğini boğmak, Türk İşçisini demir perde ülkelerinin haksız hukuksuz ve sefil durumuna düşürmek, büyük Türk Milletini "Halklar" diye ayırmak isteyen DİSK'in bütün mensupları ve hain veya ahmaktır.

16 Haziran olaylarının gerçek dökümanlarından derlenmiş bu kitapçığı okuduğun zaman sende ihane te karşı yumruklarını sıkacak, gaflete karşı mücadele edecek ve Milliyetçilik yolunda Türk milletinin bekâsı, çalışanların refah ve saadeti iktisadî demokrasinin kurulması, sosyal adaletin tesisi yüz milyonluk müreffeh ve büyük Türkiye'nin zaferi uğrunda sende ülkücü İşçiler Birliğine üye olacaksın.

Korkunun ölüme çaresi yok! uyan! Milliyetçi toplumculuk safında kükremek zamanıdır. Allah ve millet bizimle beraberdir.

SALİH DİLEK

Ülkücü İşçiler Birliği
Genel Başkanı

16 HAZİRAN OLAYLARININ DOSYASI

İŞÇİLER NEDEN YÜRÜDÜLER?

Geçen Haziran ayının 15 — 16 ve 17 nci günleri, özellikle İstanbul'da çok önemli olaylar cereyan etmiş ve sonucunda da, hükümetin kararı ve T.B.M.M.-nin onaylaması ile Sıkı Yönetim idaresine gidilmiştir.

Bu olayların içyüzlerini ve olayları yaratan kuruluşların gelmiş geçmiş bütün "Eylemleri" ni kapsayacak anlamdaki raporlar, "Resmî Kuruluşlarca" hazırlanmış ve değerlendirilmiştir.

Bu raporlar, Çalışma ve İçişleri Bakanlığınca hazırlandığı gibi Emniyet Genel Müdürlüğü ve diğer istihbarat örgütleri tarafından da belgelerin ışığında tertiplenmiştir. Çeşitli raporlar 16 Haziran olaylarının bütün ayrıntılarını hukuki durumunu, temeline yatan birçok meseleyi verecek niteliktedirler. Millî Güvenlik Kurulunun son toplantısında 16 Haziran olaylarının ayrıntıları bir geniş rapor halinde üyelerine okunmuştur.

İşte şimdi biz, "16 Haziran 1970 olayları dosyası" nı açıyor ve önünüze seriyoruz:

274 ve 275 sayılı Sendikalar Kanunu ile Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu, 1963 yılından bugüne yedi yıllık bir tatbikat devresi geçirmiştir. Bu kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi bütün sendikalar tarafından istenmiştir. Ayrıca tatbikatta görülen aksaklıkların giderilmesi için sendika

kongrelerinde dilek ve temennilerde bulunulmuştur. Bu hususta Millet Meclisine hükümetçe bir tasarı verilmiş ve milletvekilleri, tekliflerde bulunmuştur.

CHP'nin beş milletvekili Abdullah Baştürk, Burhanettin Asutay, Osman Soğukpınar, Vahit Ersoy, Emir Postacı ile Hayrettin Uysal ve on altı arkadaşı keza teklif vermiştir. Ayrıca Türkiye İşçi Partisi Milletvekili Lâstik — İş Federasyonu Başkanı Rıza Kuas da tasarıların tadilini teklif etmiştir. Hükümet tarafından hazırlanmış olan tasarı ile birlikte bütün bu teklifler teşkil edilen geçici komisyonda görüşülmüş ve Millet Meclisinde Karara bağlanmıştır.

İstanbul'da cereyan eden olayların asıl nedeni ve perde arkası çalışmaları ve iç yüzü açıklığa kavuşmadıkça, diğer hükümleri isabetle ortaya koymak mümkün değildir.

1961 Anayasasının getirmiş olduğu düzen, insan haklarına dayanan millî, demokratik, lâıyk ve sosyal bir hukuk devleti düzenidir.

TİPİN YAN KURULUŞLARI :

Anayasamızın 12. maddesi hiç bir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmayacağını tespit etmiş. 3. maddesi ile millet bütünlüğünü, Anayasaya temel yapmıştır. Kısaca Türkiye'de sınıfsal bir mücadele ve sınıf iktidarını hedef alan ne siyasî, ne de sendikal bir faaliyette bulunmak mümkün değildir.

Hükümete verilen bilgilere göre Türkiye'de sınıf mücadelesini faaliyetine esas almış ve proleter iktidarını amaç kabul etmiş olduğu ve üzerinde çeşitli münakaşalar yapılan Türkiye İşçi Partisi şu alanlarda örgütlenmeye girişmiştir:

İşçi, köylü, memur, gençlik hattâ zaman zaman mitinglerde orduyu da hedef olarak "El - ele halk sa-vaşı" parolası ile harekete geçmiştir.

DİSK — TİP İLİŞKİLERİ

Resmî çevrelere göre Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) İşçi Partisinin bellibaşlı en büyük dayanağıdır. İstanbul ve Marmara çevresindeki iş yerlerinde faaliyet halindedir. Lâstik — İş Federasyonu, kuruluşun mahrekini teşkil eder. Diğerleri lokal sendikalardır. DİSK'in Genel Başkanı Kemal Türkler, öteden beri aşırı sol faaliyeti ile Türkiye İşçi Partisi üyesidir. Genel Başkan Vekili Rıza Kuas, Lâstik — İş Federasyonu Başkanı olup, Türkiye İşçi Partisi Milletvekilidir.

DİSK, sendika faaliyetini ideolojik esasa dayandırmıştır. 1970 yılında bu konfederasyona bağlı 10 iş yerinde, işgâl, tahrip ve cana kâsd olayları tespit olunmuştur. Kanunî yollardan ve meşrû hak alma yerine, bu kanun dışı ideolojik faaliyet, işçiler lehine olmaktan ziyade, bağlı bulunduğu Türkiye İşçi Partisinin stratejisini uygulamaktan ibarettir.

İŞ YERLERİNDE İHTİLÂF YOK :

Son harekette DİSK'e bağlı iş yerlerinin hemen hiç birisinde, iş verenle işçiler arasında bir ihtilâf mevcut değildir. Toplu Sözleşmelerini yapmış işçiler memnun ve iş yerinde çalışmaktadırlar. Onları Kadıköy İskelesine, Silâhtarğa'ya kadar 20 Km. yürüten şey, aslında işçi menfaati ile ilgili değildir. 274 ve 275 sayılı kanunların bir bahane edildiği ve asıl hedefin örgütlenmiş ve yan kuruluşlarla beraber keşif

buldukları İstanbul ve çevresinde bir ihtilâl provası yaparak eylemin daha şumullü hale getirmek tahtığı olduğu görülmüştür. Nitekim DİSK'in Genel Başkanının Meclis saptına geçen resmî açıklamalarından anlaşıldığına göre, "Karşımıza polisi de çıkarsalar, askeri de çıkarsalar mutlaka savaacağız" demesi, "Halk savaşı" diye senelerdir ortaya atılan bir deyim'in uygulama safhasına geçişidir ve bu yaşanmıştır.

İHTİLÂL PLÂNININ SON SAFHASI UYGULANIYOR :

Sendikalar Kanununun değiştirilmesi gerekçesi ile Fikir Kulüpleri ve DEV — GENÇ'e mensup 300 kadar sol militan, evvelden hazırlanmış plâna göre, iş yerlerine giderek DİSK'e mensup bazı sendikacılarla eyleme geçmesi hususunu işçilere telkin ederek iş yerlerini boşaltmaya başlamışlardır.

Yapılan propagandalarla "Haklarınız geri alınacak. Patrona köle olacaksınız. İşinizden atacaklar. Ekmek kapınız kapanacak. Yeni kanunlar sizi insanlığınız dahil, her şeyden yoksun bırakacak, öleceğiz, hakkımızı yedirmeyeceğiz" tarzında tamamen yalan ve tahrip edici beyanlarla masum işçiler, militanların arkasına takılmıştır. Olayı haber alan işverenler, fabrikamız tahrip olmasın, zarar görmeyelim endişesi ile, hareket eden grup henüz kendi işyerlerine gelmediği halde fabrikaları tatil edip, hatta Fikir Kulüplerine mensup gençlere ambarı açarak işçi tulumu vermek suretiyle pasif bir davranış içine girmişlerdir. "Bugün çalışmasanız da sizin ücretinizi ödeyeceğiz" diyerek idare-i maslahatçı bir tutum içinde işçi hareketinin daha da büyümesine ve tahrikçilere güç ve-

ren, kuvvet veren bir davranışa maalesef sebep olmuşlardır.

Hareketi Ankara'ya, Zonguldak'a, Adana'ya İzmir'e sığratmak için İşçi Partili, DİSK mensubu, Dev — Genç'li birçok militanlar, Örfi İdare sahası dışına çıkarak, Sakarya'daki iş yerlerinden başlayıp çeşitli tahriplere girişmişlerdir.

BEYİN — ORGAN VE MAHDUT İŞÇİ :

Hareketin bir şaması yapılmak istenirse, en üstte beyin organı olarak TİP, DİSK, Dev — Genç ve diğer yan kuruluşlar yer almaktadır. Bunlar, muhtelif devirler ve tarihlerde koministlikten mahkûm olmuş bir kısım koministlerle, kendilerini bu ideolojiye kaptırmış militan gruplardır. Bunların yukarı seviyede mevcudu 300-350 kişidir. Çeşitli sebeplerle bu gruba bağlı olan diğer kadro kuruluşları ile birlikte olayı yaratan, tahrip eden ekibi 500 civarında kabul etmek doğru bir sonuç olur. Esasen Örfi İdare Mahkemesi bunların büyük bir kısmını işledikleri suçtan ötürü yargılamaktadır.

Günlük kazancı ile geçimini temin eden işçilerimizin, "Çok mahdut kısmı hariç" bu hareketin asıl amacı ve hareketi ve yürütenlerin bilinen maksadiyle ilişkili olduğu hiç bir şekilde iddia ve kabul olunamaz. Esasen tahrik olunan kitle psikolojisi tahrikçilerin hedefine hizmet etse de, kitleyi daima bunların dışında tutmak ve görmek lâzımdır.

FİDEL KASTRONU HOCASININ KİTAPLARI :

İstanbul'daki olaylarda hareketin başlangıç noktasını ve sebebini 274 ve 275 sayılı kanunlarını değiş-

tirilmesine ve sol militanların kısa süreli tahriplerine bağlamak da bir bakıma doğru olmaz. Gerçekten Türkiye’de aşırı sol, sınıfsal çatışmayı tahrik ederek Komünist Çin “Mao” veya Sovyet Rusya tarzında mı devrim yapılması gerektiği konusunu, devrim stratejisi yönünden seminer ve tartışma adı ile yıllardır basınımıza da intikal eden faaliyetler göstermiştir. Çeşitli yayınlarında Türkiye’de devrimin —ihtilâlin— hangi biçimde olması gerektiğini yazıp yaymışlardır. Diğer taraftan Alpergo Bayo’ya (Fide Castro’nun hocası) ait gerilla savaşlarının nasıl yapılacağı, sabotaj usulleri, halk ihtilâli için eğitim usulleri çeşitli kitaplardan tercüme edilerek yayılmış ve bilhassa gençler arasında komünist liderler, büyük Atatürk’ün yerine konulmaya çalışılmıştır.

Taktik şu safhalardan geçerek bu noktaya gelmiştir:

- 1 — Teşkilatlanma safhası
- 2 — Propaganda ve eğitim
- 3 — “Eylem” ve çökertme
- 4 — İhtilâl

DÖRDÜNCÜ SAFHA HAZIRLIKLARI

Türkiye’deki komünist mihraklar halen üçüncü kısmı uygulamaktadırlar. Dördüncü safha için toplumun moral değerlerini yıkmak, otoriteyi zaafa uğratmak, çeşitli yalan haberler neşrederek zemini yoklamak tarzında bilinçli ve programlı bir çalışma içersindedirler. Genellikle bazı dergi ve gazetelerdeki yayınlarını ordu’ya tevcih ederek oralara çengel atmanın gayreti içinde bulunuyorlar. Kısacası İstanbul’da DİSK’in hareketi, olayların görünen bir yönüdür. Diğer yönlerini görenler için hareketin adına sadece bir

direniş veya ayaklanma olarak nitelemek de yeterli değildir, imkân fırsat ve şartlar elverdiği takdirde yapılmak istenen şey ihtilâl yoluyla Türkiye’de bir komünist diktası kurabilmektedir. Nitekim DİSK’e bağlı Lâstik — İş Federasyonunun Şubat 1970’de genel kurula sunduğu çalışma raporunda ‘İşçi sınıfının tarihi görevi’ paragrafında şöyle denilmektedir:

“Sömürü nerede olursa olsun, bir gün sona ermeğe mahkûmdur. Kapitalizmden önce başka sömürü şekilleri olmuş tarihte. Geçmiş hepsi, sona ermiş. Kapitalizmin alın yazısı bu. Nitekim içinde yaşadığımız dünyada kapitalist sömürüden kurtulmuş toplumlar var. Sovyet Rusya ile Çin’i, Yugoslavya’yı Bulgaristan’ı, Macaristan’ı, Polonya’yı Çekoslovakya’yı, Arnavutluk’u Küba’sı ile sosyalist toplumlar. İnsanlar orada ne dışardan ne de içerden sömürülüyorlar artık.”

DİSK, hâdiselerden sonra, milletlerarası bazı teşekkül ve sendikacılarla derhal temas kurmuş ve gerek, basınımızda yer alan, gerekse resmî mercilere muhatap çeşitli protesto telgrafları çektirerek enternasyonal bağlantılardan istifade etmek istemişlerdir.

Çalışma Bakanlığının şûraya kadar okunan iki yazıdaki “Giriş ve analizinden sonra, raporlara, raporlardaki belge ve sözlere” geçelim.

KARŞIMIZA KİM ÇIKARSA ÇARPIŞACAĞIZ :

Çalışma Bakanlığının “Giriş ve Analiz” bölümlerinden sonra, İçişleri Bakanlığı servislerince toplanan belgeler, hareketler ve beyanlar kısmına geçiyoruz:

BELGE : 1

DİSK ve bağı sendikaların 274-275 sayılı kanun değişiklikleri aleyhine fiili davranışları.

1 — Hükümetin, 274 - 275 sayılı kanunlarla teşrii değişikliğe gidilmesini kararlaştırması üzerine durumun DİSK ve bağı kuruluşlarınca öğrenilmesi neticesi, mezkûr teşekkül derhal faaliyete geçmiş ve tasarıların kanunlaşmasını önlemek maksadiyle bütün teşkilâtına gerek gizli, gerek bildirilerle durumu intikal ettirerek bir direnme ortamı hazırlamaya başlamıştır.

Bu direnme ortamının hazırlanması dolayısıyla yapılan telkin ve propoganda, iş yerlerinin tahrip edileceği ve memleket ekonomisinin felce uğratılacağı noktası üzerinde toplanmış, tasarıların parlamentoda ele alınmasına tekaddüm eden günler için hazırlık mahiyetinde olmak üzere çeşitli tahrip maddeleri temini yoluna gidilmiştir.

Adına gene grev dedikleri bu fiili davranış konusunda DİSK ve MADEN — İŞ Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, yaptığı bir konuşmada "274 275 sayılı kanunların Türkiye Büyük Millet Meclisine geldiği gün (ki çok yakında) 300 iş yerinde birden genel greve gideceğim. Genel grevin ne olduğunu anlayacaklardır. Sıkı ise beni hapse tıksınlar da göreyim.. demekle bütün yurt sathında anarşi ortamını başlatacağımı açıklamış bulunmaktadır.

Mezkûr kanun tasarıları ile ilgili olarak bu defa DİSK'e bağı KİMYA — İŞ Sendikası bir bildiri yayınlamış ve: "Bu kanunlarla ilgili tasarılar gerçekleştiği takdirde iş yerlerinde kan gövdeyi götürecektir. Fakat şunu da çok iyi bilsinler ki Türk işçi sınıfı iktidarının ilk kademesi ve kurtuluş örgütleri olan

DİSK'i ortadan kaldırmaya güçleri yetmeyecektir." demek suretiyle kendisine bağlı iş kollarında direnmenin kanlı bir şekilde olmasını telkin etmiştir.

İşte bu hazırlık çalışmasından sonra 14 Haziran 1970 günü (olayların başlangıcından bir gün önce) LASTİK — İŞ Sendikasında DİSK ve bağlı sendika temsilcilerinin iştirakiyle bir toplantı düzenlenmiştir.

Bu toplantıda 274-275 sayılı kanunu protesto etmek maksadıyla girişilecek hareketlerin reaksiyonunu öğrenmek ve ileride yapılacak direnişleri tâyin etmek için 15 Haziran 1970 günü bütün iş yerlerinde grev ve gösteri hareketlerinin başlatılması kararlaştırılmıştır.

Bu toplantıda Kemal Türkler bir konuşma yapmış ve şöyle demiş:

— "Düşünün, taşının ve karar verin. Bu kanun tasarısı sizin bütün haklarınızı ellerinizden almaktadır. Sizi aç ve ellerinde hiç bir dayanağı olmayan duruma getirmektedir. Onun için kesin mücadele yapacaksınız. Mücadelenize mâni olmak amacıyla karşınıza polisin çıkarılmasını çok zayıf ihtimal olarak görmekteyiz. Ne olacak, asker çıkacak. Kim çıkarsa çıksın muhakkak kendileriyle çarpışılacaktır. İçi-mizden bir kişi dahi tutulsa ve bu arkadaş nereye götürülürse orayı topluca basacağız ve arkadaşımızı alacağız. Kanun falan dinlemeyeceğiz. Her şeyi kendimiz halledeceğiz. Fabrikalarda hareketler, işgal, grev şeklinde başlatılacak ve bunları fabrikalarda kurulmuş olan (Anayasal Direniş Komiteleri) yürütecektir. Fabrikaların tahrip edilmesi ve dinamitlenmesi de eylem sırasında düşünülecektir. Eylemin sendika kanun tasarısının geri alınmasına kadar sürdü-

rülmesi kesin karardır. Çalışılmayan günlerin parası da patronlardan zorla alınacaktır.”

Adı geçen, bu konuşmasıyla bütün sendika liderlerini harekete geçirmiş ve sendikacı Süleyman Üstün, İzmit'e gönderilerek aynı gün temaslarını yapmış ve bölgedeki fabrikaların direnişe geçirilmesinde mutabakatı sağlamıştır...

BELGE : 2

DİSK'e bağlı sendikaları 17 Haziran 1970 günü için hazırladıkları plân çalışması.

1 — “17 Haziran 1970 günü Taksim Meydanında bir mitingin yapılması ve mitingde uygulanacak taktiği kararlaştırmak maksadıyla Merter'de bulunan LASTİK — İŞ Sendikasında saat 17.30 da bir toplantı yapılması kararlaştırılmıştır.

Toplantıya TÜRK — İŞ dışında kalan bütün sendika temsilcileri katılacaktır. Ayrıca İstanbul Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliğini temsilen Dernek Başkanı Gökalp Eren de toplantıya iştirak edecektir.

2 — Öğrenildiğine göre, 17 Haziran 1970 günü intişar edecek bir gazetenin manşeti ‘On binlerce işçinin yürüyüşü durdurulamadı.’ başlığını taşıyacak ve üzerinde kadınla askerlerin bulunduğu bir tank resmi çıkacaktır. Resmin altında ‘Ordu — Gençlik el-ele’ şeklinde bir ibare yazılacaktır...

KANDÖKÜLEN HAREKETİ YÖNETENLER :

1 — Topkapı'daki işçi eylemleri, İstanbul Teknik Üniversite Öğrenci Birliği ve DEV — GENÇ üyesi

Yavuz ile İçten (soyadları öğrenilememiştir) adlı öğrenciler tarafından yönetilmektedir. Ayrıca bu gruba dahil olarak 30 öğrenci, işçi topluluğu arasında bulunmaktadır.

2 — Alibeyköyü'ndeki iş yerlerindeki eylemlerin idareciliğini Nahit TOREN ve Erdoğan adlı şahıslar yapmaktadır.

3 — Kadıköy istikametinde yürüyen Topluluk gazeteci Tanju Cılızoğlu tarafından diriye edilmektedir..

BELGE : 5

**16 Haziran 1970 günü
Gümüşsuyu semtinde dağıtılan
(KARDEŞLER) başlıklı bildiri.**

"...Dün İstanbul'un dört bir tarafında işçiler Amerikan işbirlikçilerinin temsilcisi soyguncu AP iktidarına karşı ağırlıklarını hissettirdiler. Onbinlerce işçi yürüyerek işbirlikçi patronların suratına tükürerek karşlarına çıkanlar kim olursa olsun dağıtarak işçilerin en devrimci sınıf olduğunu göstermişlerdir. İşçilerimizin bu başarısı onların sarsılmaz birliklerinin sonucudur..."

...İstanbul'da ve Türkiye'de bütün işçiler bu direnişe katılmalıdır.

...İşçi düşmanı olduğu açıkca meydana çıkan bu hükümet istifa etmelidir. Ve eğer bu kanun çıkarsa.. Bu hükümet istifa etmezse.. İşte o zaman işçi sınıfı, zaten kökünden bozuk bu düzeni o hükümetin kafasına geçirecektir....

**Türkiye İşçi Partisi
İstanbul İli Teşkilâtı
Devrimci İşçi Birliği.**

**DEV — GENÇ
İstanbul Bölge Y.K.
Türkiye Devrimci
Kadınlar Derneği.**

BELGE : 6

**15 Haziran Gecesi
Hazırlanan ve çıkarılan
bildiri — emir.**

“...İstanbul Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği eski Başkanı Harun Karadeniz grubu tarafından kurulan ve bugün TİP yönetimini elinde bulunduran, Aren grubunca yönetilen İstanbul Bölge İşçileri Birliği 15 Haziran 1970 gecesi tamamen Marksist — Leninist bir görüşü yansıtan ve tahrip ile tecavüzü ön-gören, keza muhtevası DİSK’ce de teşvik edilen bir bildiri hazırlanmış ve yayınlanmıştır. Türkiye İşçi Partisi İl Teşkilâtı, Devrimci İşçi Birliği, Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu imzasını taşıyan bu bildiri ile direnmenin aynı zamanda kendi ideolojile-ri için yapıldığını ortaya koymaktadır. (Ek: 2)

(Ek: 2)’deki bildiriden parçalar :

“...İşçi arkadaş,

Ezile ezile, sömürüle sömürüle damarlarımızda kan kalmadı ama hâlâ doymadı sülükler. Patronlar ve onların kuklası iktidar daha fazla sömürmek, da-ha fazla kanımızı emmek için elinden geleni yapıyor. Bir kanun çıkacak yakında: Öyle bir kanun ki, âdeta bir kelepçe. Elimizi kolumuzu sıkı sıkıya saran bir zincir...

Niye çıkarıyorlar bu kanunları, niye bağlıyorlar ellerimizi, ayaklarımızı, sömürmek daha fazla sömür-mek, kanımızı içmek için..

...Haklarımızı kendimiz alacağız. Mücadele ede-ceğiz. Birlik olacağız. Savaşacağız. Savaşımız genel grevlerdir. Bizler ne o, ne bu patronun işçileriyiz. Bizler bir bütün olarak, bir sınıf olarak savaşaca-ğız. Kararlıyız. Bu savaşta yalnız değiliz. Aynı soy-

guncu iktidarın çıkardığı Üniversiteler Kanunu öğrencileri, Toprak Kanunu köylüleri, Personel Kanunu memurları..

..Tüm halkımızı kesin bir direnişe sokacağız. Köylülerle, öğrencilerle, memurlarla beraber direneceğiz. Satılmışlardan aman dileyen kahpedir. Kendi kanunlarımızı işçiler yararına işleyen kanunlarımızı kendi iktidarımızla sağlıyacağız..

...Biz ezilenlerin, sömürülenlerin yanında yer alan, onların mücadelesini kendi mücadelemiz sayan devrimciler olarak bütün soygun plânlarına bu kanunları çıkaran tüm satılmışlara, Amerikan uşaklarına karşı savaşıyan devrimci örgütler olarak: Değil koşmak yorulmak, hapsilere atılmak, ölmek pahasına sizlerin yanındayız ve sonuna kadar gözümüzü kırpmadan ezilen halkımızın kurtuluşu için kavga edeceğiz.”

BELGE : 7

15 Haziran KİMYA — İŞ'in yayınladığı tamim.

“.. İşveren temsilcilerinin de belirttiği gibi, bu kanunlarla ilgili tasarılar gerçekleştiği takdirde, iş yerlerinde kan gövdeyi götürecektir.”

BELGE : 8

DİSK'in fiili davranışlarında öğrencilerin rolü ve olayları.

“1. İstanbul Teknik Üniversite Öğrenci Birliği ve DEV — GENÇ, çeşitli semtlerdeki işçi eylemlerine dirijanlık ve tahrikçilik maksadıyla ekipler kurarak fabrikalara göndermiştir.

Bunlardan, Metin Eşrefoğlu'nun liderliğini yaptığı 30 kişilik öğrenci grubu, Pfizer Fabrikası önüne gelerek kendisine katılan işçilerle birlikte 200 kişilik bir grup teşkil ederek Beşiktaş'a yürümüştür. Bu grubun Beşiktaş Polis Karakolunu basma ihtimali mevcuttur..

...5 TİP İstanbul İl Teşkilâtı ile DEV — GENÇ İstanbul Bölge Yürütme Kurulu ve Devrimci İşçi Birliği, Devrimci Kadınlar Derneği müşterek imzalı bir bildiri yayımlayarak, sendikal haklarını alıncaya kadar direneceklerini belirtmek suretiyle işçiye ve nümayişlere moral vermeye çalışmaktadırlar..

BELGE : 9

DİSK'İN POLİTİK BÜROSU VE ALINAN İLK KARARLAR

DİSK'in başlattığı genel direniş hareketine iştirak ve tahmini yaralı konusu.

"1. Güvenilir bir kaynaktan öğrenildiğine göre, İstanbul Sovyet Başkonsolosluğunda görevli TASS Ajansı Muhabiri NİKOLAY KAOUDDRIACOV, DİSK-Genel Merkezine telefon ederek, Hilmi adında bir şahsı aramış ve yürüyüşe kaç kişinin katıldığını sormuştur.

Hilmi Güner olduğu tahmin edilen şahıs verdiği cevapta, "Yürüyüşe 150.000 kişinin iştirak ettiğini ve Arçelik ile Demir — Döküm vesair personelin" katıldığını belirtmiştir.

BELGE : 10

DİSK'in genel grevle ilgili faaliyetleri.

"1. DİSK, başlamış olan işçi hareketlerini kolaylıkla idare edebilmek için arabalı ekipler kurmuş ve her bölgeye dağıtmıştır.

2. MADEN — İŞ'ten Cavit Sarman, Aydoğan ve bir şöför olduğu halde 34 HU 360 plâkalı Volkswagen araba ile işçilere talimat götürmek üzere dolaşmaktadır.

3. 17 Haziran 1970 günü bütün işçiler çalıştıkları fabrikalarda bulunacaklar ve DİSK'in dağıtacağı bildiriye göre hareket edeceklerdir. (16 Haziran Sıkı Yönetim ilân edilmiştir.)

4. LASTİK — İŞ'te görevli İzzet Özcü, sendika kasasında bulunan tabançaları ve kendi şahsî dosyasını, Küçüklângada ikâmet eden amcasının evine götürmüştür. Polis olan amcası oğulunun yanında tabançaları saklayabileceğini söylemiştir."

BÖLGE : 11

**DİSK ve TÜRK — İŞ dışında
kurulu TÜRKİYE — İŞ Sen-
dikasının önümüzdeki günlerde
Ankara'da girişeceği eylemler**

"...Önümüzdeki on gün içerisinde aldıkları grev kararını, uygulamaya düşünen TÜRKİYE — İŞ Sendikası Genel Başkanı Cemal Akın, 11 Haziran 1970 günü saat 10.00 da DEV — GENÇ mensupları ile sendika binasında, grevle ilgili olarak yaptığı toplantıda:

1. DEV — GENÇ (Devrimci Gençlik Federasyonu)un üyeleri sokak, sokak gezerek işçileri greve teşvik edecekleri,

2. İş yerinde bazı kanunsuz olaylar çıkaracakları,

3. Temizlik İşleri Müdürü ve Müdür Muavini işçilere baskı yapıyor diye dövecekleri,

4. Ankara Belediye Başkanlığını işgal edecekleri,

5. Temizlik işçilerinin çöpleri temizlemesine mâni olacakları, gibi kararlar almışlardır.

Diğer yönden TÜRKİYE — İŞ Sendikası Genel Başkanı Cemal Akın, uygulamasına girişecekleri grevin başarılı olabilmesi için, TÜRKİYE — İŞ Sendikası Başkan Vekili Ertan Andaç'tan yardım istemiştir.

Ertan Andaç'ın ise mezkûr grevi maddi yönden destekleyeceği haberi alınmıştır.

BELGE : 12

Ankara'da son durum,

“1. Ankara — Dışkapı'da Kurulu Sanayi Çarşısı civarında 250 kadar işçi toplanmış ve ODTÜ'den 3 otobüs dolusu talebe toplantı yerine gelmiştir. Ancak toplum polisi talebeleri işçiden ayrı tutmak için müdahalede bulunmuş ve çıkan münakaşa sırasında 6 talebe ve 6 işçi yaralanmıştır. Suçlu görülen işçiler ve 20 kadar talebe Adliyeye sevk edilmiştir.

2. DİSK'e bağlı işçiler T.B.M. Meclisine doğru yürüyüşe geçmek üzere DİSK temsilciliğinde toplanmaya başlamıştır. Bu yürüyüş sırasında TÜRK — İŞ'e muhatap işyerlerinin de tahrip edileceği söylenmektedir.”

DİSK bünyesinde kurulan politik komisyonun (Politik Büro) yaptığı ilk toplantı ve alınan Kararlar.

Alınan bilgiye göre :

13 — 15 Şubat 1970 tarihleri arasında İstanbul'da yapılan DİSK III üncü Genel Kurul toplantısında Rıza Kuas tarafından verilen bir önergede, DİSK'in politik görüşünün ve takip edeceği yolun tespit ve tâyini istenmiş" ve bu isteğe uygun olarak da:

"Sosyalizmin gelişmesi için DİSK ve TİP'in daha olumlu çalışmalarını ve TİP'e sahip çıkılarak, partinin tamamen emekçilerin eline kaymasını, bu suretle emekçi sınıf kendi partileri sayesinde iktidara gelmesini sağlamak" amacıyla bir komisyon kurulmuştur.

"POLİTİK KOMİSYON" adı altında teşkil olunan bu komisyon, ilk toplantısını, DİSK Genel Sekreteri Kemal Sülker'in mektupla yaptığı bir davet üzerine 5 Mart 1970 günü İstanbul DİSK Genel Merkezinde yapmış ve bu toplantıya Kemal Sülker (DİSK Genel Sekreteri), Hilmi Güner (MADEN İŞ'ten) Kemal Atabilen (BASIN — İŞ'ten), Kemal Yılmaz (LASTİK — İŞ'ten), Ertuğrul Kaya (KİMYA — İŞ'ten) adındaki komisyon üyesi sendikacılar katılmıştır.

Toplantıda, DİSK'in TİP'e sahip çıkması için tutulacak yolun ne olması gerektiği hususu tartışılmış ve "Politik Komisyon" hüviyetinde olan bu komisyonun bundan böyle "Politik Büro" olarak devamlı çalışması ve buna paralel, DİSK'e bağlı sendikaların bünyelerinde de Politik Büro'ların kurulması istenilmiştir.

Sendikaların bünyesinde kurulacak bu büroların başkanlarının da politik davranışlarda kendi başlarına karar verme yetkisine sahip olmaları. ayrıca işçi sınıfının iktidarının hâkimiyeti için işçiyi eğitecek politikayı çizmesi görüşü ileri sürülmüştür.

Diğer taraftan, bu büronun yanı sıra, sendika bünyelerinde (Özlük Büro) ların da kurulması hususu görüşülmüştür.

Sözü geçen Özlük Büroların görevi ise :

“Türkiye’deki TİP’li sendikalı sosyalistlerin bugüne kadarki bütün hareketleri (eylemlere katılma yönünden) incelenecek, kayıtlar tutulacak ve bundan sonra sendika seçimlerinde bu dosyalara göre başkan ve sekreter empoze edilecektir.”

Toplantıda DİSK’in TİP’e sahip olabilmesi için malî durumu iyi olan sendikaların, pa rave vasıtalarıyla DİSK’e yardım etmeleri, bu iş için sendika yönetim kurullarının buna hazırlanması ve ilk olarak TİP İstanbul İl Teşkilâtının ele geçirilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu arada, Forum dergisine yardımcı olmak için durumu müsait sendikaların Form’a abone olmalarının DİSK yürütme kuruluna empoze edilmesi de karara bağlanmıştır...

**Maden — İş marksist açıda
eğitim çalışması yapıyor**

BELGE : 14

**DİSK’in Ankara’da
düzenlediği olaylar.**

“15 Haziran 1970 günü. DİSK’li sendikacılardan Bekir Çiftçi, Halil Yorulmaz, Canan Bıçakçı ve İstanbul’dan gelen Kimya — İş Genel Sekreteri Nejat Ök-

ten'in iştirakiyle Ankara'da yapılan toplantıda alınan karara göre:

— 16 Haziran 1971 günü saat 12.00 - 13.00 arasında DİSK'e mensup işçiler Ulus Meydanında toplanıp izinsiz olarak T.B.M. Meclisine kadar yürüyeceklerdir.

— Yürüyüş sırasında polisle bir çatışmaya giril-meyecek ve herhangi bir tahribatta bulunulmayacaktır.

Buna göre, kanunsuz olarak yapılan bu yürüyüşün bir yerde durdurulması sırasında, durumun ne olacağını kestirmek mümkün değildir. Zira, bu yürüyüşü Sadun Aren grubuna bağlı öğrenciler de destekleyeceklerdir.

DEV — GENÇ İstanbul'da angaje olduğu için büyük bir müdahale düşünülmemektedir. Ancak Ankara da olanların katılması beklenilmektedir.

Bu yürüyüşe ODTÜ inşaatında çalışan işçilerle, Üstün Çelik, Sel Nikel, Lili Deterjan, Kireç Fabrikaları, Ulus Matbaası ve Sanayi Çarşısında ufak işyerlerinde çalışan işçiler katılacaklardır.

Ayrıca, Kayaş, Mamak ve Sincanköy'deki işyerlerinden gelecek işçilerle çok büyük bir kalabalık toplandığı takdirde birkaç yerin işgali düşünülmektedir."

BELGE : 15

DİSK üyesi MADEN — İŞ Sendikasının işçileri Marksist açıdan bilinçlendirme yolundaki eğitim çalışmaları.

"1951 yılında meydana çıkarılan Türkiye Gizli Komünist Partisi'nin gençlik kolunu temsil eden İstanbul Yüksek Tahsil Derneği üyelerinden ve bugün için TİP'in Bilim ve Araştırma Kurulu mensuplarından olan aşırı solcu Kenan Sömer, DİSK üyesi Maden—İş

Sendikası Genel Merkezinde öğretim ve istatistik uzmanı olarak görev almış ve sendikada ilk olarak hazırladığı "Kapitalist sömürü ve artı — değer adındaki broşür, sendika genel merkezince ders notları şeklinde teksir ettirilerek sendikaya bağlı temsilcilere gösterilmiştir.

Mezkûr broşürle birlikte temsilciliklere gönderilen 23 Nisan 1970 gün ve 1970/2150 sayılı yazıda:

— Sendikamız öğretim üyelerinden, değerli bilim adamı ve istatistik uzmanı Kenan Sömer in kapitalist sömürü ve artı - değer adlı broşürü nasıl sömürüldüğümüzü bilimsel ve matematik olarak belirtmektedir. Bölgenizde, lokalinizde, işyerinizde üyelere broşürden yararlanma fırsatı hazırlamanızı rica ederiz."

denilmiştir. Mezkûr broşürün on sayfadan ibaret olup, işçilerin bugüne kadar düzenlenen seminerlerde gösterdiği tepki dikkate alınarak ustaca hazırlanmıştır. Zira bu broşürde, işçiyi sıkması ve usandırması ihtimaline karşı, diyalektik materyalizme ve felsefî konulara girmeden kestirme yoldan, "işçiye sınıf bilincini ve kapitalist düzen aleyhtarlığını aşılama" gayesi güdülmüştür.

Broşür, tüm olarak Marksist ekonomi - politikin alfabetesi veya başlangıcı mahiyetindedir."

BELGE 16 :

DİSK NEDİR ?

İçişleri Bakanlığı raporuna göre :

TİP'in bir yan kuruluşu olarak nitelendirilen ve son olaylarda bir numaralı rol oynayan DİSK hakkın-

da çeşitli zamanlarda, değişik haberler çıkmıştır. Kuruluşundan bu yana, Türk — İş'e karşı, TİP'e yanlı bir işçi örgütü olarak gösterilen DİSK hakkında, İçişleri Bakanlığının "DİSK'in kuruluşu ve kuruluşundan bu yana geçirdiği istihaleler"i kapsayan dosyasında geniş bilgi vardır.

DİSK'in bünyesini eleştiren İçişleri Bakanlığı raporunda, bu örgüt hakkında bilgi vermeyi uygun görüyoruz.

Bununla, DİSK hakkında derli toplu bir bilgi sunmak da mümkündür inancındayız.

Şimdi İçişleri Bakanlığı raporuna, göre, DİSK bölümünü sunuyoruz:

**Türkiye Devrimci İşçi
Sendikaları Konfederasyonu
(DİSK) hakkında not :**

BELGE : 17

DİSK'İN KURULUŞU

15 Ocak 1967 tarihinde aşağıda isimleri yazılı 17 sendika temsilcisi ortak bir bildiri yayınlamıştır. Bu bildiride:

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK İŞ) bir işçi örgütü olmaktan çıkarak Amerikan Hükümetinin parasıyla ayakta duran, iç ve dış sömürücüler doğrultusunda ve onların tavsiyelerine göre yürümekte olan, partiler üstü politika sloganı ile işçi haklarını saklayan, bağımlı bir kuruluş olduğunu, TÜRK — İŞ'in bu durumdan kurtarılmasının imkânı bulunmadığını, bu sebeple Türkiye koşullarına uygun, işçileri gerçekten temsil eden bir işçi konfederasyonunun kurulmasına karar verildiği, Türkiye Devrimci İşçi Sendi-

kaları Konfederasyonu adıyla kurulacak olan yeni teşekkülün işçi sınıfının ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına, yücelmesine, Anayasada öngörülen köklü dönüşlerin gerçekleşmesine, işçi hareketlerinin devrimci bir öz kazanmasına, işçi sınıfının kendi sınıf bilincine daha süratle gelişmesine çalışacağını açıklamıştır.

Bu bildiriği yayımlayan Sendika temsilcileri :

Bank — İş (İstanbul) Nusret Özsüer Basın — İş İbrahim Güzelce, Basın — İş Ayhan Yetkiner (Ankara), Gıda — İş (İstanbul) Kemal Nebioğlu, Maden — İş (İstanbul) Kemal Türkler, Maden — İş (Zonguldak) Mehmet Aldünder, Lâstik — İş (İstanbul) Rıza Kuas Kimya — İş (İstanbul) Necat Akbay, Petkim — İş (Ankara) Mehmet Kılıç, Pancar — İş (Ankara) Cevat Gümrükçü, Tekstil (İstanbul) Rıza Güven, Türkiye Genel — İş (Ankara) Cemal Akın, Toprak — Su (Ankara) Tuncel Kocamanoğlu, Yapı — İş (İstanbul) Suat Kundakçı, Yapı — İş (Ankara) Tahir Öztürk, Taşıt — İş.

Bu bildiriden sonra, Türkiye Maden, Madeni Eşya ve Makina İşçileri Sendikası (Maden — İş), Türkiye Lâstik, Kauçuk Plâstik İşçileri Sendikası (Lâstik — İş), Türkiye Basın Sanayi İşçileri Sendikası (Basın — İş) ve Türkiye Gıda Sanayi İşçileri Sendikası (Gıda — İş) 12.12.1967 günü İstanbul'da Şafak Sinemasında olağanüstü bir genel kurul toplantıları yaparak DİSK'in kurulmasını kararlaştırmışlardır. Aynı kongrede DİSK kurucu heyeti aşağıdaki şekilde teşekkül etmiştir:

Kemal TÜRKLER : Genel Başkan. Himmet Oğlu, Denizli, 1926 Dođ. TİP'li.

İbrahim GÜZELCE : Sekreter. İsmail Oğlu, İstanbul. 1926 Dođ. TİP'li.

Kemal AYAV : Üye. Mehmet Oğlu İstanbul 1927 Dođumlu.

Macit KARABULUT : Üye Selahattin Oğlu, İstanbul 1930 Dođumlu.

Şinasi ŞENGÜN : Üye. Bayramođlu, 1335 Dođumlu.

. . . . Türkiye Devrimci İşçi Sendikası Konfederasyonuna bağlı sendikalar özellikle Maden — İş, Lâstik İş Kanunsuz işçi hareketleri düzenlerken, DİSK yöneticileri de Türkiye'deki siyasi durumu ve iktidarın tutumunu Türkiye İşçi Partisi görüşü açısından eleştiriyi tâbi tutularak aşırı sol fikirleri yapma faaliyeti içine girmişlerdir.

. . . . Aynı yıl içinde (1967) muhtelif illerde TİP'de desteği ile işçilere konferanslar verilmiştir. Konfederasyon Genel Başkanı Kemal Türler, Lâstik — İş Genel Başkanı ve TİP milletvekili Rıza Kuas, Türkiye Maden İşçileri Sendikası Başkanı Mehmet Aldünder, Basın — İş Genel Başkanı İbrahim Güzelce'den kurulu ekip, İzmir, Demirspor Lokalinde 30.4.1967 günü bir tanıtma toplantısı düzenlemişlerse de, Türk — İş'i destekleyen işçiler tarafından toplantı salonunun doldurulması suretiyle engellenmiş ve bu toplantıdan vazgeçilmiştir. Ancak durum TİP ve DİSK yöneticileri tarafından toplantıya idare ve zabıta baskı yapıldığı şeklinde basına intikal ettirilmiştir.

Konfederasyon yöneticileri 1967 yılında çıkarılan "İş Kanunu"na da karşı çıkmışlardır. Yayınladıkları bir broşürde kanunun işçi sınıfının çıkarına aykırı olduğunu tamamen bir geriye dönüş anlamını taşıdığını, işverene yeni haklar tanıdığını, işçiler arası dayanış-

manın kırılmak istendiğini, Anayasaya aykırı olduğunu belirtmişlerdir.

15.6.1967 tarihinde İstanbul'da yapılan genel kurul toplantısında, yönetim kurulu yeniden seçilmiştir.

. . . . . Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu temsilciler kurulu karar komisyonu, iki numaralı kararı DİSK Türkiye gerçeklerine uygun ve TÜRK — İŞ emekçilerinin ekonomik ve gerçek kuruluşu için bütün dünya sendika hareketlerini izlemeli ve kendi DOĞRULTUSUNDA Konfederasyonlarla ilişkiler kurarak onlardan teknik yardım almayı kabul etmelidir." şeklindedir.

Hilmi Güner, Celâl Beyaz ve Nurettin Tezel'den kurulu kararlar komisyonunun 9 numaralı kararı da aşağıdaki şekildedir:

"Toplum sorunlarının çözümlenmesi, demokratik sosyalist demokratik hukuk devletinin kurulması yolunda işçi sınıfımız ile emekli halkımız yanında yer aldıklarını sevinçle izlediğimiz ilerici gençlik ve toplumsal güçlerle konfederasyonumuzun fikir ve eylem sahasında işbirliği yapmasını beyan ve teklif eder."

DİSK'in 3. Genel Kurul Toplantısı 24.2.1968 İstanbul Şubesi lokalinde yapılmıştır. Bu toplantıda konfederasyon yetkililerinden başka TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt İstanbul yüksek öğrenim gençliği adına Hasan Yalçın ve İdris Küçükömer konuşmacı olarak katılmışlardır.

BELGE : 18

GREV VE İŞGALLER :

. . . . . Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu yetkilileri bu siyasi mahiyetteki faaliyetleri

gösterirken Lâstik — İş ve Maden — İş Sendikaları da işyerlerinde kanunsuz grevler, işgaller ve saldırı hareketlerini tahrik ve tevfik etmişlerdir. Bu cümleden olarak:

a) İstanbul'da Kavel Kablo Fabrikası 9.9.1968 de Maden — İş tarafından işgal edilmiştir. Bu hareketten evvel, işçilerin, Maden — İş Sendikası Şişli Bölge Temsilcisi İlyas Tamik, TİP İl Başkanı ve Maden — İş 2. Başkanı Kaya ve Maden — İş Başkan Vekillerinden Hilmi Güner ile görüşüp işgal hareketini karara bağladıkları anlaşılmıştır.

b) İstanbul (Emaye — Taş) Madeni Eşya, Saç ve Emaye Fabrikaları Anonim Şirketi işyeri işgali de Maden — İş Sendikası tarafından tahrik edilmiştir.

c) Derby Lâstik Fabrikasındaki işgal hareketi. Lâstik — İş Sendikası mensuplarının tahrikiyle meydana gelmiştir.

d) Singer makina Fabrikası işyerinde vukubulan işgale teşebbüs ve devlet kuvvetlerine karşı fiili mukavemet hareketlerinde de Maden — İş ve DİSK mensuplarının tahrik ve teşviki bulunduğu anlaşılmıştır.

e) İstanbul Türk Döküm Fabrikasında meydana gelen kanunsuz grev ve işgal hareketleri de Maden—İş Sendikasının mevcut Toplu İş Sözleşmesi dışında bazı aşırı isteklerde bulunması ve bu isteklerin işveren tarafından karşılanmaması yüzünden meydana gelmiştir.

f) İstanbul Gamak Makina Sanayi işyerinde 29.12.1969 günü meydana gelen işyerine tecavüz zabıta kuvvetlerine fiili mukavemet ve tahrip hareketlerinin altında Maden — İş Sendikasının tahrikleri yatakmaktadır.

h) İstanbul'da 1970 yılı içinde vukubulan oturma grevlerinin çoğu Maden — İş'e bağlı işçiler tarafından yapılmıştır. Bunların en önemlisi Sungurlar Kazan Fabrikası, Kadıköy Oto Montaj Fabrikasında yapılan oturma grevleridir.

. . . . 13 - 15 Şubat 1970 tarihleri arasında, DİSK 4. Genel Kurul toplantısı İstanbul'da yapılmış ve neticede Kemal Türkler, Kemal Sülker, Rıza Kuas, Ehliman Tuncer Kemal Nebioğlu, Necat Ökten, Erdoğan Özel, Celâl Beyaz (Son olaylardaki kadro) genel Yönetim Kuruluna seçilmişlerdir.

Dosyada, bu bilginin dışında, döküman olarak DİSK yönetici kadrosunun sicilleri ve DİSK ve ona bağlı sendika yöneticilerinin çıkardıkları bildiriler verdikleri beyanatlar, afişler almaktadır.

BELGE : 19

OLAYLARIN ÖLÜ, YARALI VE HASAR BİLÂNCOSU :

İstanbul'da özellikle 16 Haziran 1970 günü çok geniş anlamda yürüyen olayların tam dökümünü ve sonuçlarını vermeden önce, "16 Haziran Olaylarının Dosyası"nda belirtilen bir iki önemli bölümden parçalar alıyoruz:

"13-15 Şubat 1970 tarihleri arasında yapılan DİSK 3 üncü Genel Kurul toplantısında delegelere sunulan çalışma raporunda yer alan TİP'le ilgili görüşler:

BELGE : 20

“NİÇİN TİP’İ DESTEKLİYORUZ?”

(Sayfa 88, Paragraf. 3)

Çünkü TİP. emekçi halkı iktidara getirecek biricik partidir. Öteki partiler ise, emeğiyle geçinenlerin oylarını alacak, fakat iktidara yine sömürücü sınıfları, varlıklı kişileri, bozuk düzenin yöneticilerini getirecektir. Bu temel ayrım, TİP’in en büyük özelliğidir. Ve DİSK bunu değerlendirerek emekçi sınıf ve tabakaların iktidara gelmesini Türkiye’nin geri kalmışlıktan kurtulması için tek çıkar yol bildiğinden TİP’i var gücüyle destekleyecektir.”

BELGE : 21

“NİÇİN TİP?”

(Sayfa 90. Parag. 2)

DİSK. işçi sınıfının ekonomik, sosyal ve kültürel bakımdan kalkınması ve yücelmesi için özellikle, Türkiye’nin her bakımdan tam bağımsız olması ve hızlı bir kalkınma yoluna girmesini zorunlu gördüğü için bunu gerçekleştirecek partinin TİP olduğunu tespit etmiş, bu nedenle TİP’i destekleme kararı almıştır.

Emekçi halkımız ve özellikle bilinçli, uyanmış kardeşlerimiz en yakınlarından başlayarak bütün tanıdıklarına yukarda açıkladığımız gerçekleri anlatacaklar, emekçi halkımızı uyararak, bilinçlendirecek ve TİP’e seve seve oy vermesini sağlayacaktır.

DİSK, işçi sınıfının sömürüden kurtulması yolunda çalışan Devrimci bir işçi konfederasyonu olarak tüm emekçileri seçimlerde TİP adaylarına oy vermeye çağırır. Zafer, tam bağımsız, sosyalist bir Türkiye için çalışanların olacaktır...”

İçişleri Bakanlığına gelen, 16 Haziran olaylarının kesin bilânçosunu aşağıda sunuyoruz:

Dört ölü: Bir polis, iki işçi, bir sivil.

Yedi ağır yaralı: Bir polis, iki öğrenci, dört işçi, bir binbaşı, bir assubay, altı er, toplam sekiz kişi kurşun ve benzeri yaralayıcı âletlerle yaralı.

87 emniyet mensubu, bir yarbay, 30 er, 70 işçi, toplam olarak 197 kişi hafif yaralı.

Tahripler: Kartal'da Haymak Fabrikası, AP ilçe binası. Emniyet Amirliği, Maltepe Sigara Fabrikası, Kadıköy'de beş apartmanın camları, Kızıltoprak'ta iki apartmanda hasar, bir belediye, bir emniyet, toplum zabitasından on bir adet toplam olarak 13 vasıta tamamen tahrip. Kadıköy Kaymakamlığına ait bir araba ile Kadıköy AP ilçe binasında. Kaymakamlıkta, bir pastanede tahrip. Bir özel otomobilde tahribat.

Maddî zarar: Bir buçuk milyon lira.

SONUÇ :

"16 Haziran olaylarının dosyası"nı kaparken, birkaç notu vermeden geçemiyoruz:

İstanbul'da kitle halinde işçi hareketlerinin olması ihtimali daha önceki olayların ışığında kestirilince, bazı plânlar yapılmıştır. Bu plânlar, işçilerin nümayişe belirli çıkış yerleri ve yolları tahmin edilerek hazırlanmıştır. Büyük ve geniş kitlelerin hareketi halinde yapılması gerekenler de bir plâna bağlanmıştır.

Başbakanlık, "Polis — Ordu" kuvvetinin bu türlü hareketlerde birlikte hareket etmesini sağlaması için bir "Gizli genelge göndermiştir. Adı geçen plânlar bunun üzerine hazırlanmış, 40 bin nümayişçiye uygun bir tertipler silsilesi öngörülmüştür.

Ancak, son İstanbul olayları hazırlanan bu plânların tam aksi yönde bir gelişme göstermiştir. Olaylar belirli yer, cadde ve meydanlarda değil birdenbire özellik göstererek, şehrin birçok semtinde "Dağınık" olarak, aynı anda başlamıştır.

Tedbirlerin tutarsızlığı, işçi hareketlerinin hazırlanan plânların tam dışında bir taktik ile uygulanmasından ileri gelmektedir.

Resmî rapor, "Madde zararın 1.5 milyon lira" olduğunu göstermektedir.

Bugüne kadar görülenlere oranla yepyeni bir hareket olduğu şüphe götürmez olan 16 Haziran 1970 olaylarının manevî alanda" bize kaybettikdirlerini, buna eklerseniz, rakam nerelere varır veya Alışılmamış ne sonuçlar çıkar hep birlikte görebiliriz.

Bu olaylar göstermiştirki, yarım yüzyıldan beri için için üretilen Komünizmin suikast plânları iktidarın zaafi, millî müesseselerin gafleti, Milliyetçi Türk İşçisinin heyecan gücünü teşkilatlanmayı başaramıyan o mazbut fakat tecrübesiz işçi liderlerinin hataları yüzünden 1970 Haziranında açıktan açığa ortaya çıkma cesaretleri göstermiştir.

Milletimizin tarih boyunca ihanetin her çeşidiyle karşılaştığı ve bütün bu nevi tuzakları dehasının gücü ile bertaraf ettiğide bir gerçektir. Aksini düşünmek bile hatadır. Türk Milleti elbette Komünizmde haklıdır. Fakat bu mutlu günü görmemiz için herkesin ana Vatan'ını ve Milletini düşünen herkesin kendisine düşeni yapması lâzımdır.

Yıllardan beri Milliyetçi Toplumcu doktrinin tuğ-ları altında toplanmaya başlayan milletimiz gençleriyle, esnaf teşekkülleri, köylü birlikleri, memur ve aydın

grupları ile Türkiye'ye zararlı olan her cereyanla mücadele etmeyi başarmıştır.

İdeolojimiz milletimizin heyecanına ve akliselimine yakışır bir ihtisamla büyümektedir ÜLKÜCÜ İŞÇİLER BİRLİĞİ ise Türk işçisinin kahredici gücünü temsil etmek ve duyurmak için kurulmuştur. Türk işçisi açıktan açığa ortaya çıkmalı "Ben Milliyetçiyim bu topraklar üzerinde ihanet plânları hazırlayanların ölümlüyüm. Türk emeğinin Ergenekonda demir dağları eriten ilk körük nefesi, fezaya gönderilecek füzelerin dehasıyım" demelidir.

İşte Milletın alın teri, pazı gücü, işçi kardeşim, ülküdaşım benim. Sen ve senin gibi duyup düşünenler birleşsin diye ilk adım atılmış, çatı kurulmuştur.

Senin uyanışın, ihaneti uluyan çakalların ölümü, senin varlığın, iktisadi demokrasi, sosyal adalet, kutsal emek ilkelerin üzerine kurulacak Büyük TÜRKİYE'nin en sağlam garantisidir.

U3 SA 7500(2)

ULB Halle

3/1

000 161 519

“İşçiye, emeğinin hakkını alınının teri
kurumadan veriniz.” (Hadîs-i Şerîf).

HZ. MUHAMMED

Fiatı: 2,50 TL.

Ayyıldız Matbaası A. Ş. — Ankara, 1971

